

Mihail **PLETNYOV**
FEJÉRVÁRI Zoltán
és a Concerto Budapest

concerto
BUDAPEST

2024. FEBRUÁR 18. VASÁRNAP 19.30
Zeneakadémia | Nagyterem

PROKOFJEV: Rómeó és Júlia, 2. szvit, op. 64ter

1. *Montague-k és Capuletek*

(Montagues and Capulets / Dance of the knights)

2. *A gyermek Júlia (The young Juliet)*

4. *Tánc (Dance)*

PROKOFJEV: Rómeó és Júlia, 1. szvit, op. 64bis

7. *Tybald halála (Death of Tybald)*

PROKOFJEV: 3. [C-dúr] zongoraverseny

1. *Andante-Allegro*

2. *Tema con variazioni*

3. *Allegro ma non troppo*

- szünet -

CSAJKOVSZKIJ: Manfréd-szimfónia, op. 58

1. *Lento lugubre*

2. *Vivace con spirito*

3. *Pastorale, Andante con moto*

4. *Allegro con fuoco*

Fejérvári Zoltán zongora

Concerto Budapest

Vezényel: **Mihail Pletnyov**

CONCERTO BUDAPEST SZIMFONIKUS ZENEKAR – zene szenvedéllyel

A Concerto Budapest szimfonikus zenekar Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában, előadásukat a zene szenvedélyes szeretetével teszik feledhetetlenné a közönség számára is.

A zenekar egyike Magyarország legrégebbi együtteseinek, a több mint százéves múltat magáénak tudható Concerto Budapest elődje 1907-ben alakult meg. Zeneigazgatója és vezető karmestere a 2007-es centenárium óta Keller András világhírű hegedűművész-professzor, a Keller Quartet alapítója.

A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnemesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjelez.

A zenekar állandó vendégei olyan elismert magyar zenészek, mint Takács-Nagy Gábor, Eötvös Péter, Ránki Dezső, Várjon Dénes, Kelemen Barnabás, Baráti Kristóf, Fenyő László, Szűcs Máté, Berecz Mihály és Perényi Miklós, visszatérő nemzetközi vendégzsolistái közé tartozik Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Khatia Buniatishvili, Lucas Debargue, Mihail Pletnyov és Jevgenyij Koroljov.

A Concerto Budapest tiszteletbeli elnöke Kurtág György, a kortárs zene élő legendája.

KEDVES KÖZÖNSÉGÜNK!

Az idei évad koncertismertetőit egy zenetudós írja. Nem kell megijedni: Mona Dániel zenetörténész valamennyi általa vezetett műsorban vagy a keze alól kikerülő írásban arra törekszik, hogy közvetlen, figyelemfelkeltő és gyakran szórakoztató stílusban hozza közelebb a klasszikus zenét a hallgatókhoz. Ifjúsági programok vezetője, hangversenyek és fesztiválok házigazdája, pódiumbeszélgetések moderátora, zenekritikus és tanár – egy szóval ismeri a hazai koncertélet történéseit és szereplőit, valamint tudja, hogyan lehet közérthetően beszélni a zenéről. Koncertjeinkre is alkalmazható mottója: **HALLGASSANAK SOK JÓ ZENÉT!**

Szergej Szergejevics PROKOFJEV

Rómeó és Júlia-szvit – részletek

- 1. A balettenét a Leningrádi Opera rendelte meg Prokofjev-től, a bemutatót a Moszkvai Nagyszínház vállalta, amely végül elállt a mű színrevitelétől.**
- 2. Az 1936-ban elkészült (de csak 1938-ban bemutatott) műből maga a szerző készített három zenekari és egy zongoraszvitet.**
- 3. A mai gyakorlat szerint a karmesterek a három szvitből tetszőlegesen válogatják össze a saját Rómeó és Júliájukat.**

Aki valaha hallott már Prokofjev-művet, el tudja képzelni, hogy elámultak Moszkvában, amikor a szerző előrukkolt a minden idők legsikeresebb és legklasszikusabb szerelmi történetére írt zenéjével. A színház azt állította, hogy Prokofjev *Rómeó és Júliája* túl bonyolult, és nem lehet rá táncolni. Megtagadták a beígért bemutatót. A komponista azonban nem vesztegette az idejét: még abban az évben nekilátott, hogy mentse, ami menthető. Zenekari szviteket írt, hogy dallamai legalább a koncerttermekbe eljuthassanak. És bár a teljes balett a mai napig ritkán kerül színre, a szvit bizonyos tételei világhírűvé váltak, sőt már a maguk korában azonnal népszerűségnek örvendtek. Egészen megdöbbentő, hogy ez a monumentális erejű darab gyakorlatilag bármilyen átiratban megállja a helyét, és árasztja hatalmas energiáját. Kiválóan szól a Concerto élén már többször zenélő és vezénylő Maxim Rysanov brácsa-zongora változatában, kellőképp színes, amikor szólózongorán szólal meg, igazi fényét azonban nyilván teljes zenekari formájában éri el. Hiszen Prokofjev bámulatosan és tabukat nem ismerve hangszerez. A szaxofontól a harangjátékon át a cselesztáig sok mindent elhelyezett az együttesben. Ha kell, a legharsányabb hangot provokálja ki, máskor pedig a legfinomabb lírát csillogtatja meg. Amilyen szélsőséges érzelmeket jár be Shakespeare története, ugyanolyan játékosan ugrál a zene a groteszk és a szenvedélyes között. A szerelmi melódiát, a kíméletlenül menetelő lovagokat és persze az elkerülhetetlen tragédiát megéneklő zene balett nélkül is világosan rajzolja ki a veronai pár történetét.

Szergej Szergejevics PROKOFJEV

3. [C-dúr] zongoraverseny, op. 26

- 1. Az 1921-ben befejezett mű a szerző leghíresebb zongoraversenye az ötből.**
- 2. Ez az egyetlen Prokofjev-zongoraverseny, amely a hagyományos (gyors-lassú-gyors) háromtétéles formát követi.**
- 3. A darab hihetetlen virtuozitást követel meg a zongoristától (és a zenekartól).**

Fejérvári Zoltán az elmúlt másfél évtizedben a szemünk láttára vált ifjú titánból megkerülhetetlen zongoraművésszé. Mára olyan szinten fontos személyévé vált a hazai koncertéletnek, hogy kisebb forradalmat váltott ki a szakmában, amikor szembesültek vele, hogy Fejérvári és Vikingur Ólafsson szólóhangversenye ugyanarra a napra esik. Tűpontos, tévedhetetlen játéka selymes hangszínnel, alázatos hozzáállással, derült égből érkező erővel és pergő virtuozitással társul. Prokofjevnél pedig minderre szükség is van. A szerző egy bretagne-i nyaralás során kezdett neki középső zongoraversenyének. Elővette jegyzetfüzetét, amelybe mindig felírta zenei ötleteit, azokat is, amelyeket végül nem használt fel, és az ott található vázlatok némelyikében meglátta a fantáziát. Az 1911 és 1918 közötti témák mellé 1921-ben új dallamokat is írt, és lassan összeállt a formáját tekintve leghagyományosabb versenyműve. A chicagói premier jól sikerült, a művet később mégis elítélték. Prokofjev élénk, fanyar stílusára nem állt még készen a szakma, pedig nagyszerű hangszerelésének és áttetsző textúráinak már akkor is mindenki számára fel kellett tűnniük. A három tétel közel azonos hosszúságú. A nyitótétel lendületes zenéje után a lassú tétel egy öt változatból álló variációsorozat, és ha a finálé nem is variációs tétel, a benne lévő grandiózus harmóniak sokszínűsége és a váratlan hangszerkombinációk legalább olyan változatosak teszik, akárcsak a magas fokú virtuozitás, amelyet a szólistától kíván.

Pjotr Iljics CSAJKOVSZKIJ

Manfréd-szimfónia, op. 58

- 1. A négytétéles szimfónia Byron Manfréd című drámája nyomán készült 1885-ben.**
- 2. Ez Csajkovszkij egyetlen többtétéles programzenéje.**
- 3. A négy tétel Manfréd jellemét, az alpesi tündéreket, pasztorális hangulatokat és a címszereplő megváltással kísért halálát festi meg.**

Égészen elképesztő, ahogy a 19. században az úgynevezett romantika művészei – művészeti ágtól függetlenül – újra és újra kereszteltek egymás útjait, ahogy a legnagyobb nevek találkoznak egy-egy alkotásban. Hogy Goethe *Faustja* nemcsak zeneszerzőket ihletett meg, de hatással volt Byronra is, aki állítása szerint akkor még nem ismerte, a *Manfrédról* mégis ordít Goethe hatása. És hogy aztán Byron drámái költeménye meghatotta Balakirevet, mégsem ő komponált belőle zeneművet, hanem hosszasan rábeszélte erre Csajkovszkijt. Ő aztán világossá tette, hogy a *Manfréd* nem pusztán egy a szimfóniái közül, hiszen nem adott neki sorszámot, csak címet. Az első tételben a főhőst látjuk, ahogy megtörtén bolyong az Alpokban. Próbálja egyben tartani a lelkét, miután egy számunkra ismeretlen bűn következtében elvesztette kedvesét, Astartét. Az önmagával viaskodás és a valaha benne élt harciasság zenéje keveredik itt, egy ponton pedig feltűnik Astarte portréja is. A tételben hallható komor és intenzív ereszkedő téma többször visszatér a mű folyamán. Scherzo következik, amely Manfréd és az alpesi tündérek találkozáját mutatja be a szívárvány alatt. Könnyedség, vidámság, játékoság, színek és napsütés – a természetfeletti erők az addigi földi gyötrelmekkel teljesen ellentétes zenét hoznak. A lassú tétel egyszerre tipikus és atipikus Csajkovszkij. Pasztorális hangvételű, az alpesi emberek életét bemutató, fantasztikusan hangszerelt zene, mégis hiányzik belőle az a melegség és szenvedély, amelytől maradéktalanul megnyugtató lenne. A fináléban aztán Ariman föld alatti palotájában találjuk magunkat egy bacchanália kellős közepén, ahol Astarte szelleme is feltűnik. A lány megszabadítja szerelmét a szenvedéstől: Manfréd meghal. S noha Byronnál nyitva marad a kérdés, vajon feloldozást nyer-e a férfi, Csajkovszkij harmonikusan engedi össze a két szerelmes zenei témáját, letéve ezzel voksát az ügyben.

Mihail PLETNYOV zongoraművész, karmester

„Kétség nem fér hozzá: Pletnyov a lehető legnagyobb igényességgel, a részletek iránti teljes felelősséggel zongorázik, billentése különlegesen magas, sőt érzi.” Így jellemezte egy hazai kritikus az orosz karmester-zongorista Mozart-játékát, s bizonyára nem az volt az első alkalom, hogy hallhatta őt. Mihail Pletnyov 1987 óta a magyar koncertpódiumok visszatérő vendége, s méltán vált többek közt a budapesti közönség kedvencévé is. Huszonegy évesen megnyerte a moszkvai Csajkovszkij Nemzetközi Zongoraversenyt, és azonnal lenyűgöző világ körüli turnékra szóló meghívásokkal halmozták el. Karrierje egy időre a vasfüggönyön belül rekedt, hiszen mikor a Szovjetunió bevonult Afganisztánba, Pletnyov meghívásait lemondták. Mindezt sztoikus nyugalommal vette tudomásul, és tanítani kezdett. Visszatekintve gazdagító időszakként értékelte ezeket az éveket, amelyek lehet, hogy a korai kiégéstől mentették meg. A szovjet rendszer összeomlását követően úgy döntött, kipróbálja magát a karmesteri hivatásban is: megalapította az Orosz Nemzeti Zenekart, amelynek azóta is vezető karmestere. Zongoristaként óriási repertoárt és számos lemezfelvételt tudhat magáénak, s komponistaként is aktív. Mihail Pletnyovot a Concerto Budapest rezidens művészeként több alkalommal is köszönthettük már a pódiumon karmesterként vagy zongoraművészként. A két évtizede Svájcban élő művész számos egyéb elismerés mellett több Echo Klassik- és egy Grammy-díj birtokosa is.

© Felvégi Andrea

FEJÉRVÁRI Zoltán zongoraművész

Az 1986-ban született művész az új magyar zenészgeneráció egyik legizgalmasabb zongoristája. A 2017-es Concours Musical International de Montréal győzteseként és 2016-ban a rangos Borletti-Buitoni Trust ösztöndíjasaként koncertezett szerte Amerikában és Európában, olyan rangos helyszíneken, mint a Carnegie Hall, a kanadai Place des Arts, a müncheni Gasteig, a torinói Lingotto, a valenciai Palau de Música, a londoni Wigmore Hall és a Zeneakadémia. Szólistaként fellépett a Budapesti Fesztiválzenekarral, a Nemzeti Filharmonikus Zenekarral, a Verbier Kamarazenekarral és a Concerto Budapesttel, és olyan karmesterekkel dolgozott együtt, mint Fischer Iván, Takács-Nagy Gábor, Kobayashi Ken-ichiro, Keller András és Kocsis Zoltán. A Piano Classics gondozásában kiadott 2019-es első lemeze után, melyen Janáček-műveket játszott, 2020-ban jelent meg az Atma Classique-nál Schumann-albuma, mellyel kapcsolatban a *Gramophone* így nyilatkozott: „Fejérvári mélyen kommunikatív művész, aki a hangszere által megkövetelt higgadt, mégis virtuóz játékmódot kifogástalan muzikalitással ötvözi. Azok, akik még nem hallották, ritka élvezetben részesülhetnek.”

2021 óta a bázeli székhelyű Északnyugat-Svájci Szakfőiskola klasszikus zenei tanszékének tanára.

18 FEBRUARY 2024 19.30 | LISZT ACADEMY, GRAND HALL

Mikhail **PLETNEV**, Zoltán **FEJÉRVÁRI** and the Concerto Budapest

PROKOFIEV: Romeo and Juliette – selection from the movements of the op. 64b & op. 64c suites

PROKOFIEV: Piano Concerto No. 3 in C major, Op. 26

TCHAIKOVSKY: Manfred Symphony, Op. 58

Zoltán Fejérvári piano

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **Mikhail Pletnev**

In the first part, pieces by Prokofiev will be played: a few movements from Romeo and Juliet, which enchants the audience both on ballet stages and in concert halls. In addition, there will be the most popular of his five keyboard concerti, the Concerto for Piano No. 3, which was completed in 1921. This piece requires a soloist who is able to completely control his instrument: who can play with fierce harshness, sarcastic humour, and even a delicate touch, and who is also sensitive to chamber music effects. Without doubt, Zoltán Fejérvári is exactly such a pianist. After the intermission, Lord Byron's Faust will be conjured up, as we could call and characterize Manfred, the protagonist (or rather antagonist) of the dramatic poem by the English poet. Between May and September 1885, Tchaikovsky composed a programme symphony about Manfred, whose restless figure is superhuman tormented by the memory of his sins.

**concerto
BUDAPEST**

Moz

art

nap

Művészeti vezető:
Keller András

**2024.
március 3.
vasárnap, 16.00
Zeneakadémia**

**D-dúr, „Haffner”-
szerenád K. 250**

**Közreműködik:
Concerto Budapest**

Hangversenymester:

**Arvid
Engegård**

**Concerto
BUDAPEST**

 concertobudapest.hu

 [concertobudapest](https://www.facebook.com/concertobudapest)

 [concerto_budapest](https://www.instagram.com/concerto_budapest)

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM